

Länstyrelsen
Norrbotten

Yttrande
Datum
2025-08-22

1 (4)

Diarienummer
9866-2025

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia

li.bb@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Kreditgarantier för lån till anordnande av nya bostäder i etablerings- och omställningskommuner

Er beteckning: LI2025/01122

Beskrivning av ärendet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har till länsstyrelsen i Norrbottens län remitterat rubricerad promemoria. Promemorian bygger på delar av den tidigare bokstavsutredaren Peter Larssons förslag att främja koordinering av statliga insatser för hållbart samhällsbyggande och snabb befolkningsutveckling i Norrbottens och Västerbottens län, som sker med anledning av större företagsetableringar och företagsexpansioner.

I delbetänkandet (LI2024:00382) föreslog utredaren ett statligt investeringspaket bestående av tre delar i syfte att motverka bostadsbrist och främja bostadsförsörjningen: (1) Kapitaltillskott till Norrlandsfonden; (2) En statlig kreditgaranti för lån till anordnande av bostäder anpassat för landets etablerings- och expansionskommuner, samt (3) En statlig hyresförlustgaranti som innebär att staten under vissa förutsättningar garanterar en viss andel av hyresintäkterna under en begränsad tid.

Promemorians förslag

I promemorian utvecklas utredarens förslaget om en ny statlig kreditgaranti i landets utvecklings- och expansionskommuner. I likhet med bokstavsutredarens förslag bedömer promemorian att de inte sällan ekonomiskt ogynnsamma villkor som råder på lokala bostadsmarknader, där samtidigt en företagsetablering eller expansion planeras, medför att nuvarande statliga kreditgarantin inte fungerar optimalt. Av den anledningen föreslås att den nya

kreditgarantiförordningen utgår från ett regionalt perspektiv baserat på hur människor bor och arbetspendlar enligt gällande FA-regionindelning. Förslaget omfattar subventionsinslag och behöver därför godkännas av Europeiska kommissionen i enlighet med statsstödsreglerna. Förordningen beräknas mot bakgrund härav kunna träda i kraft tidigast 1 januari 2026.

Yttrande

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att införa en kreditgaranti med subventionerad avgift för att stimulera bostadsbyggandet i landets etablerings- och omställningskommuner. Länsstyrelsen har inom sitt uppdrag att följa utvecklingen på bostadsmarknaden i länet, tidigare uppmärksammat behovet av att staten tar ett större ansvar för den ekonomiska riskdelningen för nyproduktionen av bostäder på de orter som står i centrum för den gröna omställningen.

Länsstyrelsen bedömer vidare att förslaget ligger väl i linje med regeringens strategi för nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län (KN2024/01434). Tillgången till bostäder tillsammans med en god gestaltad livsmiljö, är en nyckelfråga för att inflyttad arbetskraft väljer att stanna kvar i Norrbotten. Hållbarhet och attraktivitet för lokalsamhällena är också grundkriterier i regeringens nya strategi för levande och trygga städer (2025).

Nedan redovisas länsstyrelsens övriga synpunkter på promemorian.

2.2 Funktionellt regionalt perspektiv

Länsstyrelsen instämmer i promemorians förslag att de subventionerade kreditgarantierna ska tillämpas med ett regionalt perspektiv. Detta oavsett var i landet en etablerings- och omställningskommun finns. Vi ser däremot några praktiska svårigheter med att tillämpa bedömningen utifrån gällande FA-regionindelning. I många delar av landet utgör FA-region sannolikt en god modell utifrån pendlingsmönster.

I Norrbottens län med flera till ytan stora kommuner är det däremot inte ovanligt att FA-region utgörs av endast en kommun. En företagsetablering eller expansion i en FA-region kan därmed komma att leda till ett behov av tillskott av bostäder i angränsande kommuner som inte tillhör samma FA-region. I sådana fall kommer inte den subventionerade kreditgarantin att vara tillämpbar, vilket skulle motverka hela syftet med förslaget. Modellen med FA-

regionindelning är också statistiskt i så måtto att den baseras till viss del på historiska data samt att FA-regionindelningen är låst under en tioårsperiod, dvs senaste indelningen FA25 gäller fram till år 2035. Den gröna omställningen är en högst dynamisk process och förekomsten av nya industrietableringar på orter sker sannolikt snabbare än vad FA-regionindelningen revideras.

Länsstyrelsen anser mot ovan att det bör övervägas om det i förordningen ges utrymme för myndigheten att i samband med bedömning, utöver gällande FA-regionindelning, ta kompletterande länspecifika hänsyn. Länsstyrelsen bedömer att en viss geografisk flexibilitet baserat på faktiska arbets-, bostads- och pendlingsmönster, sammantaget gynnar den nya kreditgarantiförordningen att underlätta bostadsförsörjningen för etablerings- och omställningskommuner som det är tänkt.

2.3 Etablerings- och omställningskommuner

Länsstyrelsen ställer sig positiv att vi får uppdraget att bedöma om ett bostadsprojekt ska genomföras i en etablerings- och omställningskommun och om den subventionerade kreditgarantin ska kunna tillämpas.

Länsstyrelsen har, förutom den årliga Bostadsmarknadsanalysen, under 2024 startat en särskild styrgrupp BoNo, Bostäder i Norrbotten¹. Syftet med BoNo är att verka för en konjunkturöverbryggande bostadsförsörjning, genom samverkan mellan bostadsmarknadens privata och offentliga aktörer. BoNo har en långsiktig hållbar samhällsutveckling i fokus och tar sikte på ökat bostadsbyggande och ett bättre nyttjande av det befintliga bostadsbeståndet i länet.

Förtydliganden kopplat till uppdraget om bedömning

Kopplat till uppdraget bedömer länsstyrelsens att det i förordningen behöver förtydligas hur bedömningarna ska initieras och även inom vilken tidsfrist de ska göras. Vidare behöver det i förordningen klargöras hur ofta länsstyrelsen behöver revidera bedömningar. Detta under förutsättning att kreditgarantin ska tillämpas återkommande i en och samma kommun.

Av promemorian framgår att de subventionerade kreditgarantierna syftar till att främja den gröna omställningen. Länsstyrelsen tolkar

¹ [Bostäder i Norrbotten - BoNo | Länsstyrelsen Norrbotten](#)

förslaget som att de subventionerade kreditgarantierna kan tillämpas i etablerings- och omställningskommuner oavsett inom vilken bransch som planerade företagsetableringar eller expansioner sker. Länsstyrelsen anser att det är bra att kreditgarantierna är branschneutrala, men att detta bör förtydligas i förordningstexten.

3.3 Den statliga kreditgarantins storlek och omfattning - indexering

Länsstyrelsen anser att det är positivt att den subventionerade kreditgarantin föreslås få lämnas till ett högre belopp än vad som anges i den nuvarande kreditgarantiförordningen. Vi delar promemorians uppfattning att ökningen motiveras med att byggmaterial och markpriser ökat kraftigt de senaste åren, samt ett högt kostnadstryck i etablerings- och omställningskommuner. För att den subventionerade kreditgarantin ska vara användbar även vid fortsatta prisökningar och stigande kostnadstryck, föreslår vi att beloppet indexeras.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med handläggare Mats Lindell som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Annica Lindström medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.